

Čo ďalej s oddychovým centrom?

Už približne pol roka je budova Oddychového centra (OC) v Rozvadzoch prázdna. Aby som bol presný, tak nie úplne, lebo časť prvého nadzemného podlažia využíva pre svoje fungovanie futbalový klub OŠK Trenčianske Stankovce. Pri stretnutiach s občanmi našej obce, ale aj s inými ľuďmi, dostávam často otázku, čo je s OC-čkom, kedy sa znovu rozbehne prevádzka a pod.

Výstavbu Oddychového centra možno považovať za jednu s najväčších investícií v histórii obce Trenčianske Stankovce. Celkové náklady na jeho výstavbu vrátane neskoršej prístavby zimnej záhrady a skladových priestorov boli podľa dostupných dokladov vo výške približne 40 miliónov slovenských korún, čo predstavuje približne 1 milión 300 tisíc Eur. Budova OC bola uvedená do užívania v roku 2005. Navrhnutá bola podľa môjho názoru dosť zvláštne, keďže spájala dokopy priestory pre fungovanie futbalového klubu, reštauráciu a ubytovaciu časť. Už v čase vytvárania projektu budovy OC predstavitelia obce, ktorí tento projekt presadzovali a nakoniec aj presadili dobre vedeli, že obec nebude schopná sama prevádzkovať časť budovy, ktorá bola po výstavbe prevádzkovaná ako penzión. Už vtedy mala vo vlastníctve reštauráciu v spoločenskom dome, ktorá bola prenechávaná do nájmu osobám, ktoré mali v predmete podnikania poskytovanie reštauračných služieb. Budova OC bola 1. 4. 2006 prenechaná do prenájmu spoločnosti BONAS Slovakia, s.r.o., ktorej

vtedajší konateľ si zobral pod patronát aj fungovanie futbalového klubu. Tento model fungoval do roku 2010, kedy obec z dôvodu porušovania nájomnej zmluvy (neplatenie nájomného a energií) dala spoločnosti BONAS Slovakia, s.r.o. výpoveď. Je potrebné podotknúť, že v súvislosti so spoločnosťou BONAS Slovakia, s.r.o., ktorá sa dostala v roku 2015 do konkurzu, bola obec Trenčianske Stankovce zažalovaná správcom konkurznej podstaty v dvoch veciach. Jeden spor vo výške 103 564,92 Eur bol už na krajskom súde v TN právoplatne uzatvorený v prospech obce, druhý spor vo výške 25 381,44 Eur je momentálne na odvolacom konaní, tiež na krajskom súde v TN.

V roku 2011 sa stala nájomcom OC spoločnosť STLF, s.r.o., prepojená na futbalový klub AS Trenčín. Plány boli veľkolepé. Tejto spoločnosti boli okrem prenájmu predané aj obecné pozemky s tým, že tam táto spoločnosť, resp. futbalový klub AS Trenčín vybuduje futbalovú akadémiu s medzinárodnou pôsobnosťou. Ostalo len pri plánoch. Obec sa v roku 2019 dohodla na

predčasnom ukončení nájomnej zmluvy a okrem toho odkúpila späť od spoločnosti STLF, a.s. (zmena na akciovú spoločnosť 31. 7. 2012) pozemky v hodnote 120 000 eur, teda za cenu, za ktorú obec v roku 2010 pozemky predala. V tomto prípade však treba podotknúť, že zástupcovia spoločnosti STLF, a.s. sa snažili o korektné ukončenie nájomného vzťahu a ich všetky pohľadávky voči obci boli uhradené.

Ihneď v marci 2019 obec uskutočnila verejnú obchodnú súťaž na prenájom budovy OC, pričom podmienky a požiadavky obce boli nastavené rovnako ako pri predchádzajúcom nájomcovi spoločnosti STLF, s.r.o. (a.s.) V rámci súťaže nebola predložená žiadna ponuka. Preto bola vyhlásená nová verejná obchodná súťaž, kde už súčasťou nájmu neboli priestory, ktoré využíva OŠK Trenčian-

skej obchodnej súťaže niektoré subjekty, ktoré úspešne prevádzkujú reštaurácie.

Pokiaľ by išlo len o ubytovaciu časť, tu by zrejme problém v záujme o prenájom nebol. V súčasnosti pracuje v okrese Trenčín veľa robotníkov zo zahraničia a ich zamestnávateľia hľadajú ubytovanie pre týchto ľudí. Kladiem si však otázku, je toto cesta, ktorou sa chceme uberať? Mať v penzióne ubytovaných 35 až 40 zahraničných robotníkov bez toho, aby fungovala reštaurácia? Predpokladám, že za takýto model by veľa občanov z Trenčianskych Stankoviec ruku nezdvihlo.

Je to škoda, že táto stavba, do ktorej obec v nedávnej minulosti investovala obrovské peniaze (jej súčasná hodnota klesla), nie je využívaná v plnom rozsahu. Budova potrebuje nemalú investíciu do vnútorných priestorov, hlavne do kúpeľní, ale potrebuje aj nové zariadenie izieb ako aj reštauračnej časti. A to je asi ten najväčší problém, prečo sa do súťaže nikto neprihlásil a nepredložil žiadnu ponuku.

Ako sa hovorí, nádej zomiera posledná. Koncom augusta tohto roku som absolvoval niekoľko prehliadok s potenciálnymi záujemcami o prenájom časti budovy OC. Je však otázne, či si niekto z nich odváži prísť s konkrétnou ponukou a v prípade akceptácie ponuky zo strany obce začať konečne prevádzkovať budovu OC. Asi si to želá prevažná väčšina občanov Trenčianskych Stankoviec, aby sa rozšírili možnosti stravovania sa v našej obci, možnosti konania osláv, menších sviadieb, alebo si len tak zísť podvečer na dobré víno alebo pivo.

Martin Markech

PARKOVANIE V OBCI

Vážení občania Trenčianskych Stankoviec, nezvyknem komentovať veci, ktoré sa píše v novinách, ktoré vydáva v našej obci jeden z poslancov obecného zastupiteľstva. Raz som to spravil asi tak pred dvoma rokmi a stal sa z toho „ping-pong“, ktorý občanov našej obce ani nezaujíma. Ale nedá mi znova sa nevyjadriť k téme parkovania, ktorú redakčná rada tohto súkromného časopisu opäť otvorila vo svojom vydaní 5/2019. Odvolala sa na Národný projekt - Modernizácia miestnej územnej samosprávy z mája 2019 https://npmodmus.zmos.sk/download_file_f.php?id=1149194, kde uvádza niektoré state z daného materiálu týkajúce sa riadenia parkovania napr. cit.: „Riadením parkovania rozumieme určovanie pravidiel vytvárania (prípadne rušenia) a používania parkovacích miest, kontrolu ich dodržiavania, vyhodnocovanie a optimalizácia pravidiel“. Na záver redakčná rada vyzýva ľudí, aby prišli s návrhmi, aby sa aj naša obec rozvíjala a pokúsila sa uviesť do praxe riadenie parkovania v našej obci.

Dovoľte mi, vážení občania, aby som na danú vec dal trochu iný pohľad. Materiál, na ktorý sa redakčná rada súkromného časopisu odvoláva, sa dotýka na 99% miest na Slovensku a možno obcí, pre ktoré je typický rozvinutý turistický ruch, čoho dôsledkom je veľký prílev áut turistov. Prieskumy stavu parkovania v miestnych samosprávach sa vykonávali výlučne v mestách a aj ponúkané riešenia sú viac - menej šité na mieru pre mestá, prípadne turisticky vyhľadávané obce, napr. v oblasti Vysokých Tatier alebo Nízkych Tatier. Aj keď v texte sa uvádza, že riadenie parkovania nemusí vždy znamenať spoplatnenie parkovania, kto si daný materiál dôkladne preštuduje, zistí, že všetky riešenia sa točia okolo spoplatnenia parkovania.

Problémom našej obce sú osobné áutá parkujúce na chodníkoch. Ale aj tu je riešenie jednoduché. Stačí tolerancia ľudí a ochota si svoje auto zaparkovať vo vlastnom dvore. Tu regulácia nie je potrebná, pretože parkovanie na chodníkoch

upravuje zákon o cestnej premávke a pravidlá sú jednoznačne nastavené. Regulácia parkovania má význam akurát v častiach obce, kde sa nachádzajú bytové domy a ľudia parkujú áutá na obecných pozemkoch. V tomto prípade už pripravujem materiál na riešenie parkovania. Je potrebné povedať, že niektoré bytové domy v našej obci majú svoje vlastné parkovanie na svojich pozemkoch.

Ďalším problémom je parkovanie nákladných áut na miestnych komunikáciách prípadne odstavných plochách v obci napr. pri zdravotnom stredisku. Možno si členovia redakčnej rady nevšimli, ale už aj na tento problém sme na základe podnetov občanov zareagovali a osadili sme pri vstupe do obce zónové značky zákazu stáť nákladných áut v obci okrem miest na to vyhradených. Okrem toho by som spomenul, aj keď to nesúvisí s parkovaním, že sme s odborníkmi na dopravu prijali aj mnohé opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti cestnej prevádzky, hlavne ochranu „nemotorových“ účastníkov cestnej dopravy.

Regulovanie parkovania a úprava pravidiel cestnej prevádzky na miestnych komunikáciách je jedna vec, ale keď nefunguje kontrolný mechanizmus, sú tieto opatrenia obce bezpredmetné. Preto sa natiska otázka, že keď štátna polícia z dôvodu nedostatku svojich pracovníkov nestačí kontrolovať dodržiavanie pravidiel cestnej dopravy vrátane parkovania na chodníkoch, či nie je riešením zriadenie obecnej polície. Tu je však potrebné uviesť aj druhú stranu mince, že obecná polícia zaťaží obecný rozpočet nemalými finančnými prostriedkami (više 100 tisíc eur ročne), čo bude napr. na úkor investovania do rekonštrukcií ciest a chodníkov v našej obci.

Stačí naozaj málo, aby sa problémy s parkovaním v našej obci vyriešili. Je to však všetko v ľudoch, aby zmenili svoje návyky a boli tolerantní voči svojim spoluobčanom.

Martin Markech

ZO ZASADNUTÍ OZ OBCE TRENČIANSKE STANKOVCE

Zasadnutie obecného zastupiteľstva zo dňa 14. 8. 2019

OZ schvaľuje:

- Kontrolu plnenia uznesení prijatých na zasadnutí Obecného zastupiteľstva Obce Trenčianske Stankovce dňa 18. 6. 2019.
- Rozpočtové opatrenie č.3/2019 zvýšenie kapitálových výdavkov, rozpočtová položka 717 - Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia o sumu 50 000 € (spolufinancovanie akcie „Zvýšenie infraštruktúry materskej školy v Obci Trenčianske Stankovce). Finančné prostriedky na čerpanie výdavkov budú použité z rezervného fondu, zvýšením položky 454 - Zapojenie rezervného fondu vo výške 50 000 €.
- Rozpočtové opatrenie č. 4/2019 zvýšenie bežných výdavkov, rozpočtová položka 635-Oprava a údržba budov, objektov alebo ich častí o sumu 11 000 € (oprava anglických dvorcov na budove ZŠ). Finančné prostriedky na čerpanie výdavkov budú použité zvýšením príj-

mavej položky 111-Výnosy dane z príjmov poukázaný územnej samospráve o sumu 11 000 €.

- Všeobecne záväzné nariadenie Obce Trenčianske Stankovce o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v materskej škole, na činnosti školského klubu detí a o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v zariadeniach školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Trenčianske Stankovce.

OZ berie na vedomie:

- Správu nezávislého audítora o overení konsolidovanej účtovnej závierky a konsolidovanej výročnej správy k 31. 12. 2018 Obce Trenčianske Stankovce.
- Informáciu o zmene rozpočtu príjmov a súvisiacich výdavkov v časti prijatých dotácií a informáciu o presune vo výdavkoch bežného rozpočtu v kompetencii starostu.
- Vyhodnotenie čerpania rozpočtu príjmov a výdavkov k 30. 6. 2019.

KOMPOSTÉRY PRE KAŽDÚ DOMÁCNOSŤ

Obec Trenčianske Stankovce cez projekt spolufinancovaný Ministerstvom životného prostredia SR a Európskou úniou využilo možnosť zabezpečenia kompostérov pre svojich obyvateľov bývajúcich v rodinných domoch. Rozdávanie kompostérov sa uskutočnilo v mesiaci júl v bývalom CO sklade. Tí občania, ktorí si ešte neprevzali kompostér, si ho aj naďalej môžu v priebehu roka vyzdvihnúť u vedúceho OPS Ing. Jaroslava Betáka (tel. 0905803686).

R.D.

SEPARUJEME SPRÁVNE?

Do kontajnerov na sklo nevhadzujte odpad, ktorý tam nepatrí! Takýto odpad sa našiel v lete v kontajneri v k. ú. Sedličná pri predajni so stavebným materiálom. Nebuďme preto ľahostajní, prevezmíme svoj diel zodpovednosti a separujme správne!!!

R.D.

Desať rokov s kultúrnym letom

S nápadom organizovať „kultúrne leto“ prišiel pred desiatimi rokmi poslanec obecného zastupiteľstva obce Trenčianske Stankovce Patrik Tomík za vtedajšou starostkou obce Evou Beňovičovou, ktorá s jeho plánmi súhlasila a podporovala ho. V tom čase tanečné zábavy počas leta organizoval ako podnikateľ. Po skončení podnikateľskej činnosti zastrešilo „kultúrne leto“ Občianske združenie Radosť pre život, ktorého je predsedom. Bol rád, že jeho aktivity robené pre ľudí v našej obci môžu pokračovať aj za podpory novozvoleného starostu Martina Markecha.

Kultúrne leto oslávilo tento rok svoje jubileum - 10. výročie. Počas tohto obdobia sa v našej obci vystriedalo veľa hudobných skupín. Areál hasičskej zbrojnice ožíval rok čo rok počas troch letných večerov a nocí hudbou, tancom, spevom, vpravou a smiechom. Bolo to pekné a bolo toho dosť, ale ako sa hovorí, vždy musí niečo skončiť, aby sa mohlo niečo nové začať. Je čas dať priestor novým aktivitám.

Touto cestou by sa chcel organizátor kultúrneho leta Patrik Tomík poďakovať všetkým, ktorí ho na tej desaťročnej púti sprevádzali a pomáhali mu,

bývalej starostke Eve Beňovičovej, súčasnému starostovi Martinovi Markechovi, obci Trenčianske Stankovce za poskytnutie dotácií z rozpočtu obce pri organizovaní kultúrneho leta, dobrovoľnému hasičskému zboru v Trenčianskych Stankovciach za poskytnutie priestorov a v neposlednom rade všetkým ľuďom, pre ktorých tieto akcie robil, že prišli, že sa zabavili a že vedeli oceniť jeho snahu. „Ďakujem Vám všetkým!“

V spolupráci s Patrikom Tomíkom spracovala Silvia Justusová

Športový deň

V sobotu 7. 9. 2019 obec Trenčianske Stankovce v spolupráci s kultúrnou komisiou zorganizovala športový deň, ktorý v dopoludňajších hodinách otvoril na ihrisku v Rozvadzoch starosta obce Martin Markech. Súčasťou programu boli futbalové zápasy, lukostreľba, jazda na bicykli pre rodičov s deťmi a rôzne zábavné súťaže a hry s hudbou pre deti aj dospelých. Ako občerstvenie si návštevníci mohli kúpiť guláš, domáce langoše, čapované pivo a kofolu a kvalitný burčiak z vinárstva Kutaj. Najmä deti určite potešila cukrová vata. Napriek nie príliš priaznivému počasiu sa nás tam zišlo celkom dosť a každý si mohol nájsť to „svoje“. Všetci pracovníci obecného úradu a obecného podniku služieb, členovia kultúrnej komisie, niektorí poslanci obecného zastupiteľstva a v neposled-

nom rade starosta obce sa snažili pripraviť pre zúčastnených príjemný deň. Pevne verím, že sa nám to spoločne podarilo a že tí, ktorí prišli, boli spokojní. Bolo nám potešením, radi sme sa s Vami stretli.

Za všetkých, ktorí sa podieľali na organizovaní športového dňa spracovala Silvia Justusová

Nezabúdame...

Už tradične v tomto období si celá naša vlasť pripomína výročie Slovenského národného povstania. 29. august je významným dňom v dejinách nášho národa a v tomto roku si pripomíname už 75. výročie Slovenského národného povstania, kedy sa náš národ v druhej svetovej vojne zmobilizoval a napriek nepriaznivým podmienkam sa dokázal vzoprieť zlu a bojovať za svoje ideály, za lepší život a kvôli nim podstúpiť i utrpenie, ba položiť i vlastný život. V tomto neľútostnom boji proti fašistom zahynulo množstvo civilného obyvateľstva, ale i našich a ruských vojakov a taktiež i vojakov iných národností. My sa týmto hrdinom hlboko klaníme a na znak úcty k nim, skupina dôchodcov z našej obce navštívila pamätník a Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici, kde za pochodu padlých revolucionárov položili veniec k pamätníku SNP, zároveň zaspievali piesne – partizánsku „Tichá noc, tmavá noc, krásna je“, na znak úcty k ruským vojakom pieseň „Zvončeky“. Spomenuli

sme si taktiež i na vojakov padlých v I. svetovej vojne piesňou „Slniečko zachodí za hory čierne“, a preto, že žijeme v našej krásnej vlasti sme na záver zaspievali pieseň „Slovensko – krásna zem“. Veľmi si vážime poďakovanie od príslušných pracovníkov múzea za naše vystúpenie, z ktorého boli potešení, ba priam nadšení a my si zasa vážime to, že i napriek rozsiahlym rekonštrukčným prácam a prípravám na veľké oslavy, prerušili práce a umožnili nám naše vystúpenie

Z Banskej Bystrice naša cesta viedla do obce Hronsek, kde sme navštívili artikulárny kostol a so všetkou úctou a pietou, čo tomuto miestu patrí, sme zaspievali sakrálnu pieseň – „Čas mizne – letia hodiny“ a pieseň „K tebe, ó Bože môj“.

Cestou domov sme sa zastavili na salaši „Stráže“ pri Zvolene, kde sme si pochutnali na dobrých bryndzových haluškách a svojim spevom a hrou na harmonike, keď nás po celý deň sprevádzal umelecký vedúci našej speváckej skupiny Mgr. Ladislav Žiško sme rozveselili personál salaša

a prítomných hostí. Prežili sme pekný a pokojný slnečný deň.

Naša spevácka skupina už osemnásť rokov máva vždy 29. augusta svoje hodinové koncertné vystúpenie na kúpalisku v Podhájskej. Nebolo tomu inak ani v tomto roku a okrem iných piesní sme si príležitostnými piesňami a hovoreným slovom pripomenuli i 75. výročie SNP. Vo svojom príhovore predstavujeme i našu obec, s hrdosťou sa pochválime, čo všetko v našej obci máme, ako si tu žijeme, nezabúdame predstaviť i objekty kultúrneho a historického dedičstva, že naša obec bola pôsobiskom významných osobností a rodiskom

a miestom posledného odpočinku slávneho Uhorského kartografa a vojenského odborníka Jána Lipského, ktorý ako prvý zostrojil mapu Rakúsko-Uhorska, čím širíme dobré meno našej obce. Hovoríme o činnosti našej organizácie, pretože prítomným sa naše vystúpenie páči, za čo nás odmenia potleskom a po vystúpení nás pristavujú a ďakujú za pekné piesne i návštevníci z Českej republiky, ktorých nikdy nezabudneme zvlášť pozdraviť príležitostnou piesňou. Nás takéto stretnutia vždy potešia a povzbudia do ďalšej práce.

Oľga Bučková,
predsedníčka Jednoty
dôchodcov

Jedna životná vínná cesta

Aby som si prvý krát podal ruku s pánom Jozefom Kutajom, využívam spiatočnú cestu z Čachtíc, kde sme si boli s rodinkou pozrieť Čachtické podzemie bývalého kaštieľa grófa Nádasdyho a v telefóne dostávam tieto inštrukcie:

„Keď sa budete vracat späť, tak asi na polceste medzi Čachticami a Novým Mestom nad Váhom hľadajte vpravo jediné dopravné zrkadlo umiestnené na trase, kde odbočíte vľavo a po sto metroch ste u nás.“

Tolko inštrukcia od spolumajiteľa vinárstva, nadšeného vinára pána Jozefa Kutaja, ktorého budem mať možnosť o chvíľu osobne spoznať priamo v jeho kráľovstve v rámci získania materiálov k novému článku zo série predstavovania zaujímavých osobností z radov obyvateľov Trenčianskych Stankoviec.

Prvé vety akéhokoľvek stretnutia rýchlo naznačia, či dialóg bude konštruktívny a zaujímavý a či diskutovaná téma a nadšenie z nej preskočí na obe

zúčastnené osoby. Za seba hovorím, že hneď po prvých zdvorilostných vetách a vysvetlení účelu mojej návštevy sa cítim ako skutočný hosť a pán Kutaj sa ukazuje ako výborný hosťiteľ a rozprávač. Ihneď po exkurzii po vinárstve a skladoch plných výnimočného moku pochopím, že takéto vlastnosti musí majiteľ vinárstva jednoducho mať, pretože len spokojný hosť sa neskôr stáva aj pra-

videlným „štamgastom“, to znamená, že aj odberateľom. A prevažne väčšinu distribučných kanálov tvoria obchodní partneri či jednotlivci, ktorí sa s pánom Kutajom poznajú osobne. Žiadne supermarkety, ani predaj vína pod iným názvom ako Vinum Kult z vinárstva Kutaj. Žiadne skratky k odberateľovi, len chýr o poctivo dorobenom víne.

Nasleduje prehliadka novej budovy v štýle a veľkosti moderného rodinného domu, rozširujúca objekty výroby a skladov, kde sa budú konať ochutnávky a spoločenské stretnutia. „Práve dnes som dostal potvrdenie o kolaudácii“ informuje nás Jozef Kutaj, očividne spokojný, že môže takto zavŕšiť úsilie o dobudovanie celého objektu, kde veľká spoločenská miestnosť bude slúžiť na spoločenské akcie pri degustácii vybraného vína alebo pri predstavovaní rôznych odrôd skupinám záujemcov za prítomnosti someliéra.

Nuž, toto ho radí do vyššej ligy, mne sa však veľmi páči aj prostredie výroby,

kde sedíme a debatujeme a odkiaľ je k prvému kontajneru s vínom len úkon postavenia sa zo stoličky. Niektoré vína sa nefľašujú, zostávajú v nerezových kontajneroch alebo drevených sudoch. Všetky druhy uskladnenia sú samostatnými kapitolami, odčerpávanie vína priamo zo suda alebo kontajnera je nevšedný zážitok. Takým istým je však aj sklad vína vo fľašiach. Poukladané po odrodách, ročníkoch, značkách, biele, červené, ružové, barikované. Na otázku ako sa mu toto všetko podarilo vybudovať Jozef Kutaj odpovedá:

„Kľúčových bolo posledných 12 rokov. To som sa z nadšenca a amatérskeho pestovateľa 500 koreňov viniča postupne pretransformoval na profesionála s 12 tis. koreňmi v súčasnosti. Pre zaujímavosť, dorábam približne 20 tis. fliaš vína a ekvivalent ďalších 20 tis. fliaš vína ostávajúceho v sudoch. Produkcia viniča je okolo 8 t na hektár, spolu obhospodarujeme 2,5 hektára vinohradu. Na celkovom dorobenom množstve sa vlastné hrozno podieľa asi 60 %, zvyšok hrozna dokupujeme od vybraných majiteľov viníc. Pri prechode z podmienok pestovania hrozna pre vlastnú spotrebu som si na začiatku prizval profesionálnych enológov, ktorí na moju otázku, ako im chutí moje víno odpovedali priamo, že tak záhradkársky. Sám som ale neskôr uznal, že bez ich vedomostí a pomoci by som stále ostal na tej proklamovanej záhradkárskej kvalite a chuti vína.“

Samozrejme, že toto nemôžem nechať nedopovedané. Aké konkrétne kroky teda viedli k dnešnej kvalite vína a chuti? Pán Kutaj pokračuje:

„Úplne najväčšou zmenou bola technológia resp. riadenie chladenia a kvasenia. Jednoducho poviem, že mušt sa nesmie dostať nad 18 °C, inak aromatické látky, poviem to ľudovo, ujdú von. Keď si uvedomíme, že až 60 % z kritérií ocenených vín je vôňa, je nevyhnutné mať tento proces pod absolútnou kontrolou. Kedysi bol mušt 40 – 90 dní na kvasniciach, dnes je to 10 – 15 dní, vďaka metóde zrenia vína tzv. „surli“, odvodeného od francúzskeho slova sur lie, čo znamená doslovne „na kale“, keď sa mušt oddelí po tomto čase iba od hrubých kalov, ale pokračuje na jemných kvasničných kaloch a vykvasené víno sa už ďalej nefiltruje. Takže tieto vinne kvasinky sú prospešné aj potom, ako sa všetok cukor premenil na alkohol, pretože ďalším zrením sa do vína dostávajú nové chute a vône. Víno získava na sviežosti, krémovitosti a ovocnej príchuť. Vinár sám rozhoduje, ako dlho bude víno zrieť. Po ukončení zrenia technológiou surli sa toto víno kvôli lepšej aromaticke mieša s vínom,

ktoré zreje v nerezových sudoch a nebolo miešané na kvasniciach.“

Ako sa počas rozhovoru dozvedám, pán Kutaj býva v Trenčianskych Stankovciach už 25 rokov, po zmene režimu v 89. sa so svojim spoločníkom pustil do podnikania s výrobou a distribúciou biliardových stolov, stále však bol počas týchto rokov nadšeným záhradkárom a producentom vína v malom. Vybral si miesto medzi Novým Mestom nad Váhom a Čachticami v záhradkárskej oblasti, kde sa doslova zahniezdil a postupne si vybudoval prevádzku na výrobu vína s vinohradmi v okolí a jedným priamo nad objektom. Osobne môžem potvrdiť, že za posledných 40 rokov sa klima v oblasti zmenila tak, že dnes je cukornatosť hrozna vyššia o 3 – 4 g. Aj to je dôkaz, že teplota na Zemi pomaly ale isto stúpa. Kvôli niektorým činnostiam musí niekedy prespať na prevádzke, inak každý deň dochádza z Trenčianskych Stankoviec. Dnes už zamestnáva dvoch vysokoškolsky vzdelaných mladých ľudí, ktorí majú možnosť realizovať sa v tom, čo vyštudovali a čo ich baví. V čase mojej návštevy práve dozrievala odroda Irsai Oliver a až tu som si uvedomil, aké je hrozno chuťovo dobré ovocie. Vôbec sa podľa mňa nedá porovnať so stolovým hroznom, ktoré sa dá kúpiť v našich obchodoch. Pán Kutaj pestuje hrozno a dorába víno v najsevernejšom vinárstve v podhorí Malých Karpát, ale ocenení má toľko, že by sa nemusel hanbiť ani pred vychýrenými vinármi z južnejších oblastí Malých Karpát z Rače, Pezinka alebo Modry. Na minuloročný úspech na najväčšej svetovej súťaži AWC Vienna nadviazali jeho vína aj na domácej pôde a získali v tomto roku 3 zlaté medaily na medzinárodnej výstave MUN-DUS Dunajská Streda a ďalšie 3 zlaté na Vienale Topolčianky, kde mimochodom hodnotenie vína majú v rukách výhradne dámy. A keď sme už pri dámach, vraj sa rady someliérok v súčasnosti rozširujú a úspešne sa uplatňujú v tejto zdanlivo mužskej branži.

„Veľmi si cením minerálnu pôdu a vápencové podlažie na ktorom rastie môj vinič, pretože vzťah medzi typom pôdy a senzoryckými vlastnosťami vína je zrejmy. V našich okrajových oblastiach máme v hrozne aj dostatok kyselín, takže víno potom prirodzene obsahuje prírodné kyseliny“, dodáva Jozef Kutaj a pokračuje: „Úmelé kyseliny sa rýchlo z vína vytrácajú, naša klima je ideálna na pomer cukornatosti a obsahu kyselín. Zvlášť u bieleho vína sú prírodné kyseliny žiadané, víno z takéhoto hrozna je harmonické a zachováva si aromatický charakter. Vďaka nášmu podnebiu máme výskyt kyselín v optimálnej nor-

me okolo 8 g. Vďaka kyselinám sa však biele víno nedá dlho držať na sklade, na rozdiel od červeného, ktoré vydrží aj 15 rokov, pretože neobsahuje kyseliny. Tie sa z červeného hrozna odbúravajú, pretože červené hrozno potrebuje mať cukornatosť aspoň 22 až 24 g na liter“ - dodáva a pozerá cez sklo na pohár červeného vína: „kvalitná chuť a cukornatosť, krásny buket“ komentuje jednu z nových odrôd s názvom Dunaj, ktorý patrí medzi tzv. novošľachtencov (Devín, Hron), ktoré vyšľachtila naša žijúca legenda, šľachtiteľka Ing. Dorota Pospíšilová, PhD., ktorá má na svojom konte až 24 vyšľachtených odrôd.

Sám má však rád vína biele a úplne najradšej z kategórie tých kyslejších, ako sú napr. rizling rýnsky alebo vlašský. „Rýňák“ aj „vlašák“, ako ich domácky nazýva samozrejme dorába z vlastného viniča, medzi vlastnými odrodami ďalej nájdeme Dunaj, Irsai Oliver, Savignon, Pálava, Zlatý muškát a Rulandské šedé. Z kupovaného hrozna dorába vína z odrôd Pesecká Leánka, Cabernet Savignon, Muškát moravský a Alibernet.

Koniec prázdnin, resp. toto obdobie až do polovice októbra podľa toho ako jednotlivé odrody dozrievajú sa nesie aj v znamení veľkého záujmu o vzácny a mimoriadne chutný nápoj, ktorý už nie je muštom no nie je ešte ani mladým vínom – burčiak. Nápoj, o ktorom sa hovorí, že by sa ho malo na prečistenie krvi vypíť toľko, koľko litrov jej máme v tele. To je samozrejme nadsádzka, tou však nie je fakt, že burčiak obľubujú aj ľudia, ktorí nie sú extra milovníkmi vína. Na tento nápoj majú konzumenti spravidla iba niekoľko dní, pokiaľ sa z burčiaka nestane rampáš. Záleží ako rýchlo premieňajú kvasinky cukry na alkohol, ideálny je keď má cukornatosť okolo 12 g/l. Práve akurátne na popíjanie v kruhu rodiny, priateľov, susedov a či kolegov z práce.

Som rád, že som mohol byť chvíľu v prítomnosti tohto srdečného človeka a pochopiť, že víno je naše aj životná sila, ktorá dokáže rozmrazovať ľady a dávať odpovede na niektoré otázky. Pretože všetci hľadáme. A pretože možno práve IN VINO VERITAS.

Za redakčnú radu prajeme ešte veľa dobrých ročníkov a nové inšpirácie.

Peter Justus

ZAČAL SA NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK

Jeseň neúprosne klope na dvere, ale dátum sa oklamať nedá. Uplynuli dva krásne slnkom zaliate mesiace, ktoré pomohli žiakom, ale aj učiteľom načerpať nové sily do ďalšej práce.

V pondelok 2. septembra 2019 sa znova otvorili školské brány a školáci zasadli do školských lavíc. Po vypočutí hymny Slovenskej republiky, príhovore spolužiakov, riaditeľky, pána starostu JUDr. Martina Markecha a predsedu rodičovského združenia pána Juraja Janča, sme privítali nových pedagógov - Mgr. Blanku Jurišovou – učiteľku 1. stupňa, Mgr. Danu Koľovú – učiteľku slovenského jazyka a literatúry a ruského jazyka a literatúry, Mgr. Dianu Šárosovú – učiteľku anglického jazyka, Mgr. Martinu Baňárovú – učiteľku biológie a slovenského jazyka a Ing. Stanislava Kadleca – učiteľa fyziky a informatiky.

Na materskú dovolenku odišli Mgr. Kristína Galková, Mgr. Ivana Šebánová a Mgr. Mária Bobotová. Svoju pedagogickú prácu na našej škole ukončili Mgr. Darina Sýkorová a Mgr. Mária Obdržalová, ktorým veľmi pekne ďakujeme za nezištnú pomoc a ústretovosť.

Privítali sme aj 395 žiakov z Trenčianskych Stankoviec, Krivosúdu – Bodovky, Veľkých Bieroviec, Opatoviec, Selca a Trenčína. Keď sa starší žiaci odobrali do svojich tried, pred budovou školy sme slávnostne privítali aj nových prváčikov.

Do materskej školy nastúpilo 93 detí, o ktoré sa starajú pani učiteľky v 1. triede – Dana Čuláková a Ľubica Slobodová, v 2. triede Eva Jančová a Zuzana Husárová, v 3. triede Dagmar Láhká a Monika Sedláčková, v 4. triede Bc. Marta Jančová a Jarmila Mojžišová.

Vedenie školy a materskej školy:

Riaditeľka školy: Mgr. Gabriela Trnavská

Zástupkyňa pre primárne vzdelávanie: Mgr. Lenka Pazdeřová

Zástupkyňa pre nižšie stredné vzdelávanie: Mgr. Ida Lobotková

Zástupkyňa pre predprimárne vzdelávanie: Bc. Marta Jančová

Triednictvo v škole:

Mgr. Monika Svatíková	učiteľka 1. - 4.	1.A trieda
Mgr. Monika Ďubašíková	učiteľka 1. - 4.	1.B trieda
Mgr. Blanka Jurišová	učiteľka 1. - 4.	1.C trieda
Mgr. Ľuba Balajová	učiteľka 1. - 4.	2.A trieda
Mgr. Erika Bouchnerová	učiteľka 1. - 4.	2.B trieda
Mgr. Eva Trúnková	učiteľka 1. - 4.	3.A trieda
Mgr. Ivona Slušná	učiteľka 1. - 4.	3.B trieda
Mgr. Karin Fábryová	učiteľka 1. - 4.	4.A trieda
Mgr. Zuzana Mikušincová	učiteľka 1. - 4. - VYV	4.B trieda
Mgr. Ivana Mayerová	uč. II.st. NEJ - THD	5.A trieda
Mgr. Martina Baňárová	uč. II.st. BIO - SJL	5.B trieda
Ing. Zdenka Kytová	uč. II.st. THD	6.A trieda
Mgr. Diana Šárosová	uč. II.st. ANJ	6.B trieda
Mgr. Daniela Staníková	uč. II.st. SLJ-MAT	7.A trieda
Mgr. Rastislav Trebichalský	uč. II.st. SJL - estetika	7.B trieda
Mgr. Ida Lobotková	uč. II.st. CHE - ENV - BIO	8.A trieda
Mgr. Adela Brhlíková	uč. II.st. ANJ- DEJ	8.B trieda
Mgr. Alžbeta Jurigová	uč. II.st. SJL – ŠP (špeciálny pedagóg)	9.A trieda
Mgr. Soňa Čutorová	uč. II.st. GEG - DEJ	9.B trieda

Učelia bez triednictva:

Ing. Zuzana Pilárová	uč. II.st. ANJ
Mgr. Slavka Kalabová	uč. II.st. MAT – ŠP (špeciálny pedagóg)
Mgr. Alžbeta Jurigová	uč. II.st. SJL – ŠP (špeciálny pedagóg)

Mgr. Zuzana Pálešová	uč. II.st. TSV -trénerstvo
Mgr. Vladimír Ondrovič	uč. II.st. TSV
Mgr. Jarmila Petruľová	kňaz – vyuč. NBV
Mgr. Lucia Sedláčková	uč. II.st. NBV – ETV – výchovný poradca
Mgr. Viliam Chrastina	kňaz – vyuč. NBV
Ing. Stanislav Kadlec	uč. II.st. FYZ - INF
Mgr. Jarmila Humeníková	uč. II.st. spoločensko-vedné predmety- vychovávateľka ŠKD

Vychovávateľky ŠKD:

Mgr. Jarmila Humeníková	uč. II.st. spoločensko-vedné predmety - vychovávateľstvo
Ivana Bučková	vychovávateľstvo
Ľubica Tunegová	asistent učiteľa – vychovávateľstvo
Bc. Barbora Čanigová	asistent učiteľa – vychovávateľstvo

Učiteľky na materskej dovolenke:

Mgr. Ivana Šebánová	uč. II.st. BIO-CHEM
Mgr. Kristína Galková	uč. II.st. SJL -estetika
Mgr. Magdaléna Pástorová	uč. II.st. SJL - estetika
Mgr. Monika Juríková	ŠP (špeciálny pedagóg)
Mgr. Mária Bobotová	uč. II.st. ANJ

Asistenti učiteľa:

Bc. Adriana Fabianová	asistent učiteľa
Bc. Zuzana Najmanová	asistent učiteľa
Bc. Barbora Čanigová	asistent učiteľa – vychovávateľstvo
Ľubica Tunegová	asistent učiteľa – vychovávateľstvo

Prevádzkoví zamestnanci:

Gabriela Chochlíková	ekonomická pracovníčka, mzdová pracovníčka
Ingrid Králiková	administratívna pracovníčka školy
<i>Lubomír Struhár</i>	správca PC
Ján Gabriš	školník, údržbár ZŠ
Zuzana Jančová	upratovačka ŠKD
Ľubica Lukáčiková	upratovačka
Zuzana Jančová	upratovačka
Gabriela Sedláčková	upratovačka
Helena Mošková	upratovačka MŠ
Viera Kadlečíková	upratovačka MŠ
Ján Gabriš	údržbár MŠ
Alena Ježíková	technik BOZP a PO/ext. prac./
Elena Gabrišová	vedúca ŠJ
Katarína Pevná	hlavná kuchárka
Slávka Hašková	kuchárka
Alena Hrbasová	kuchárka
Andrea Lahká	kuchárka
Janka Bočáková	pomocnica
Mária Krištofíková	pomocnica
Marcela Husárová	pomocnica

Žiaci 1. – 9. ročníka sa budú učiť podľa **inovaného štátneho a školského vzdelávacieho programu**. V rámci disponibilných hodín sme v 9. ročníku posilnili chémiu, dejepis, 2 hodiny druhého cudzieho jazyka a hodinu matematiky.

Na začiatku septembra si žiaci našej školy prevezmú vzdelávacie poukazy. Škola ponúka žiakom **23** krúžkov. <https://zstrenstan.edupage.org/>

Základná umelecká škola Nemšová ponúka našim žiakom v škole hru na gitare, tanečný a výtvarný krúžok.

Niekoľko dôležitých termínov:

Zápis na primárne vzdelávanie do 1. ročníka ZŠ sa bude konať 22. apríla 2020 (streda).

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl (Testovanie 9–2020, T9-2020) sa uskutoční **1. apríla**

2020 (streda) z predmetov matematika a slovenský jazyk a literatúra. Na testovaní sa zúčastnia žiaci 9. ročníka ZŠ a 4. ročníka gymnázií s 8-ročným vzdelávacím programom, vrátane žiakov so ŠVVP, okrem žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím. Náhradný termín testovania sa uskutoční **15. a 16. apríla 2020** (streda, štvrtok).

Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl (Testovanie 5-2019, T5-2019) sa uskutoční **20. novembra 2019** (streda) vo všetkých základných školách Slovenskej republiky z predmetov matematika a slovenský jazyk a literatúra. Testovania sa zúčastnia žiaci 5. ročníka základných škôl, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, okrem žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Prázdniny v školskom roku:

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		29. október 2019 (utorok)	30. október – 31. október 2019	4. november 2019 (pondelok)
vianočné		20. december 2019 (piatok)	23. december 2019 – 7. január 2020	8. január 2020 (streda)
polročné		31. január 2020 (piatok)	3. február 2020 (pondelok)	4. február 2020 (utorok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	14. február 2020 (piatok)	17. február – 21. február 2020	24. február 2020 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	21. február 2020 (piatok)	24. február – 28. február 2020	2. marec 2020 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	28. február 2020 (piatok)	2. marec – 6. marec 2020	9. marec 2020 (pondelok)
veľkonočné		8. apríl 2020 (streda)	9. apríl – 14. apríl 2020	15. apríl 2020 (streda)
letné		30. jún 2020 (utorok)	1. júl – 31. august 2020	2. september 2020 (streda)

Naša škola má veľa plánov do ďalšieho školského roka. O ich realizácii sa budete pravidelne dozvedať prostredníctvom webového sídla školy www.zstrenstan.edupage.org.

Úpravy a údržby počas letných prázdnin: vymaľovali sme 5 učební, zakúpili a nainštalovali interaktívne tabule a dataprojektory do dvoch tried z finančných prostriedkov rodičovského združenia, z vlastných zdrojov sme zakúpili a nainštalovali fólie proti slnku na okná na 2. poschodí, vymenili podlahu v kancelárii vedúcej školskej jedálne. Vo všetkých triedach

sme preinštalovali interaktívne tabule do prednej časti tried. Môžeme sa pýšať skutočnosťou, že interaktívnou technikou máme vybavené už všetky odborné učebne aj kmeňové triedy.

Chcela by som poďakovať všetkým pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom, ktorí sa podieľali na tom, aby sme mohli nový školský rok otvoriť v upravených a vynovených priestoroch, všetkým rodičom za pomoc a podporu našich žiakov. Ďakujeme pánovi starostovi **JUDr. Martinovi Markochovi**, obci **Trenčianske Stankovce** a pracovníkom **OPS** za

pomoc pri rekonštrukcii anglických dvorcov v škole, čím sa nám podarilo postupne odstrániť vlnutie stien v suteréne školy a za realizáciu projektu „Zvýšenie kapacity infraštruktúry materskej školy v obci Trenčianske Stankovce“.

Veľmi pekne ďakujem i združeniu rodičov ZŠ a MŠ, všetkým tým, ktorí nám pomáhali a prispeli 2% zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby pre rodičovské združenie. Úprimné poďakovanie patrí aj pánovi **Bc. Jaroslavovi Križanovi** za stolárske práce a opravy v škole, pánovi **Romanovi Trnav-**

skému a firme Metal Color s.r.o. za povrchovú úpravu kovových sietí na chodby – sponzorsky.

Na záver: ***Bola by som rada, keby naša škola bola miestom, kde sa žiaci, učitelia a ostatní školskí pracovníci cítia dobre, aby bola miestom, kde plnenie si svojich povinností je pre všetkých príjemné. To však záleží od nás všetkých.***

Prajem teda všetkým dostatok síl a energie do práce v novom školskom roku. Pracujme všetci tak, aby sme o desať mesiacov mali byť na čo hrdí. Mgr. Gabriela Trnavská

MANŽELIA ELENA A JÁN GABRIŠOVÍ ÚSPEŠNÍ SÓLISTI TANEČNÍCI V ĽUDOVOM TANCI

V roku 2018 sme v druhom čísle obecných novín písali o tom, ako manželka Elena a Ján Gabrišovi úspešne reprezentovali našu obec ako sólisti tanečníci v ľudovom tanci. S potešením môžeme konštatovať, že aj v roku 2019 pokračovali v tanci a už ako nositelia tradícií vystúpili na viacerých pódioch. V nasledujúcich riadkoch Vás chceme poinformovať o tých najvýznamnejších podujatiach, ktorých sa zúčastnili.

Sobota 6.4.2019 – krajská súťaž a prehliadka sólistov tanečníkov, kino Hviezda, Trenčín

- V kategórii N = nositelia tradícií v sprievode hudby FSK Rozvadžan (heligónka, klarinet, saxofón, kontrabas, ozembuch) zatancovali valčík, polku a sellácku.

- Získali zlaté pásmo s priamym postupom na celoštátnu postupovú súťaž.

Nedeľa 26.5.2019 – GALAPROGRAM Šaffovej ostrohy, Mestský dom kultúry, Vranov nad Topľou

- Slávnostný GALAPROGRAM v réžii Kataríny Babčákovej bol vrcholom tradičného 3-dňového podujatia.

- Vrcholom programu bolo predstavenie nositeľov tanečných tradícií – medzi nimi aj Ján a Elena Gabrišovcov z Trenčianskych Stankoviec.

Víkend 29. – 30.6.2019 – 47.spišské folklórne sláv-

nosti, Spišský salaš, Spišské Podhradie

- Manželka Gabrišovi sa predstavili v sprievode hudby FSK Rozvadžan (heligónka, klarinet, ozembuch) v rámci prezentácie krás ľudovej kultúry regiónov Spiša, Trenčianska a Myjavská.

- Okrem spomienok si odtiaľ priniesli pamätnú listinu za prínos v oblasti ľudovej kultúry a účinkovanie na 47.SFS.

Piatok 5.7.2019 – 65.fol-

klórny festival Východná, Veľká scéna – amfiteáter

- V rámci bloku Z najlepších - Program víťazov celoštátnych súťaží v oblasti folklórneho hnutia so začiatkom o 21.00 hod. sa na Veľkej scéne – amfiteátri ako nositelia tradícií v ľudovom tanci predstavili aj manželka Gabrišovi.

Náš stankovský folklór a naše krásne kroje sa prostredníctvom sólistov tanečníkov Eleny a Jána Gabrišovcov dostali v roku 2019 do rôznych kútov Slovenska. Všade tam prezentovali nielen svoje tanečné umenie, ale aj našu obec Trenčianske Stankovce a náš stankovský folklór, za čo im chceme poďakovať aj na stránkach obecných novín. Zároveň im prajeme, aby sa im v ich tanečnom umení aj naďalej darilo a aj v budúcnosti ním prinášali radosť mnohým divákovi.

Oľga Šmatláková

SLOVENSKÝ DEŇ KROJA

V sobotu 7. 9. 2019 sa na Námestí SNP v Banskej Bystrici konal 2.ročník podujatia Slovenský deň kroja. Podľa organizátorov sa ho zúčastnilo až 3 882 ľudí v kroji, čo bolo o 1 203 viac ako na prvom ročníku podujatia. Počítali ich na vstupe na Námestie SNP z Národnej ulice, keď sa predtým všetci zhromaždili pod Pamätníkom SNP. Medzi účastníkmi boli nielen krojovaní ľudia zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Organizátori mohli započítať dokonca aj v kroji oblečené niekoľko mesačné dievčatko v kočíku.

Nás teší, že medzi účastníkmi podujatia boli aj občania našej obce – členovia FS

Rozvadžan a ich podporovatelia, ktorí toto podujatie vysoko ocenili a cítili sa na ňom výborne.

Organizátorom Slovenského dňa kroja bol týžden-

ník Slovenka, v spolupráci s mestom Banská Bystrica a Združením miest a obcí Slovenska. Rozhlasový moderátor RTVS Roman Bomboš privítal všetkých účast-

níkov tohto podujatia a na hlavnom pódiu sa postupne predstavili ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková, primátor mesta Ján Nosko, riaditeľka časopisu Sloven-

ka Mária Reháková, starosta Štrby a dlhoročný predseda ZMOSu Michal Sýkora či režisér programu a podpredseda BBSK Roman Malatinec i ďalší. Svoj videopozdrav účastníkom podujatia prostredníctvom sociálnej siete poslal premiér Peter Pellegrini, ktorý sa pre iné pracovné podujatie nemohol zúčastniť osobne. Uviedol v ňom aj to, že kroj je oddávna súčasťou života slovenského ľudu, s ktorým sa treba prezentovať a aj ho zachovávať pre ďalšie generácie.

Po dopoludňajšom oficiálnom otvorení Sloven-

ského dňa kroja 2019 sa Námestie SNP hemžilo krojmi a folklórom, na pódiu vystupovali súbory z celého Slo-

venska vrátane detských, prišli aj naši krajanovia. Napriek dažďu, ktorý sa popoludní spustil na Banskú Bystricu,

bol neopakovateľný sprievod tisícok krojovaných zástupcov obcí zo všetkých kútov Slovenska i zo zahraničia. Tí potom zdravili divákov z hlavného pódia.

Ďakujeme členom FS Rozvadžan i ďalším občanom obce, ktorí sa zúčastnili 2. ročníka podujatia Slovenský deň kroja za reprezentáciu našich krojov, folklóru i našej obce v Banskej Bystrici.

Ol'ga Šmatláková

Použité zdroje:

Dnes24.sk,

<https://www.bystricoviny.sk>

Staré banské diela v Považskom Inovci

Považský Inovec nepatrí medzi pohoria, ktoré sú poznačené banskou činnosťou, aj napriek tomu môžeme v okolí Trenčianskych Stankoviec nájsť pozostatky banskej činnosti z 18. storočia. Staré banské diela sú v okolí našej obce sústredené v dvoch oblastiach.

1. Oblasť: Štôlna sv. Jána Baptistu, oblasť Blatina

Na hranici k. ú. Veľkých Stankoviec a Trenč. Turnej, sa v nadmorskej výške 500 m., v blízkosti sútoku potoka Blatina a Sedličianskeho potoka, nachádza stará štôlna sv. Jána Baptistu. Prvé správy o výskyte rúd v okolí Stankoviec sa objavujú začiatkom 18. storočia. V r. 1766 poslal opakovaně banský súd, na žiadosť majiteľa lesov grófa Ilešháziho, prospektorov do oblasti Bystré, či Brestové jarky, kde sa už v minulosti pokúšali ťažiť rudu zemanu zo Sedličnej. Po mnohých sporoch ohľadom kutacieho oprávnenia sa napokon začalo pod Inovcom ťažiť. Dolovanie zverili do rúk hutmana Jána Kysela. Banským správcom sa stal Matej Bukovaj z Kremnice. Na základe skúšky z 09.12.1767 ruda obsahovala najmä olovo a striebro. Na starej banskej mapke z r. 1768, môžeme vidieť baňu v začiatkoch banskej činnosti ešte pod názvom Anna. Mapa ukazuje dva žilné systémy S-J a V-Z smerom. Neskôr, po nástupe Jána Baptistu Ilešháziho do úradu trenčianskeho župana, sa štôlna nazývala jeho menom. Štôlna bola široká 126 cm, 189 cm vysoká, dlhá približne 50 m a bola vylámaná v skale aj s pomocou pušného prachu. V blízkosti štôlny bol postavený dom pre baníkov, ktorí v ňom však nebývali a tak bol v krátkom čase viackrát vykradnutý a zničený. V neskorších analýzách vzoriek sa našlo aj malé množstvo medi. Približne 200 m južným smerom sa nachádza ďalšia štôlna, ktorá bola podľa archívnych záznamov otvorená zrejme po r. 1769. Na financovanie banskej

činnosti bolo vrchnosťou založené ťažiarstvo, ktoré nemalo z bane takmer žiadny finančný úžitok. Počiatočné očakávania vysokého zisku sa žiaľ nenaplnili a baňa bola po približne 10 rokoch

činnosti zatvorená. Príčinou bola zrejme malá výdatnosť rudy a benevolentné a neodborné vedenie správcu Bukovaja.

Uvedená oblasť bola predmetom záujmu geológov ktorí ju navštívili 70. rokoch minulého storočia. Z výskumu vzoriek haldy okrem olova a medi vyplynul aj výskyt zinku, barytu a molybdénu.

Pri rozsiahlom geochemickom prieskume Považského Inovca v 80. rokoch bol v naplaveninách

Sedličianskeho potoka, v oblasti štôlny Jána Baptistu zistený výskyt antimónu a zlata. Ten je tak v súčasnosti jediným zlatonosným potokom na západnej strane Považského Inovca.

Vchod do štôlny sv. Jána Baptistu je teraz síce zavalený, ale napriek tomu môžeme v jej okolí nájsť stopy dávnej banskej činnosti ako haldu v blízkosti vstupu, či pingy (jamy v tvare lievika), ktoré svedčia o prospektorskej činnosti. Haldu časom pri zmene toku preťal potok a začiatkom 20. storočia ju pred vchodom do štôlny prerušila bočná vetva lesnej železnice Trenčín – Selec. Trasa lesnej železnice a jej úvratí na náprotivnom svahu je stále v teréne identifikovateľná.

Zlatica Kremeňová

Použitá literatúra:

FOJTÍK, Juraj: *Začiatky banického dolovania na Považskom Inovci v rokoch 1765-1775*, Zborník SBM, XI-1983. s. 117-127

POLÁK, Stanislav et al: *Príspevok k metalogenéze Považského Inovca, Trenč. Turná – nový prognózný terén anitmónového zrudnenia*. In: MINERALIA SLOVACA, 1971, 1982 č. 11, č. 14 s. 237-241 a s. 60-62

„PLAMEŇÁCI“ NA STRETNUTÍ MLADÝCH HASIČOV V TURČIANSKÝCH TEPLICIACH

August je druhým prázdninovým mesiacom. Väčšina rodín v tomto čase si ešte užíva pobyt na horách, pri vode, doma či v zahraničí. Avšak pre „rodinu“ vedúcich mladých hasičov z trenčianskeho okresu to znamená intenzívnu prípravu programu na „Stretnutie mladých hasičov“, ktoré je vyvrcholením celoročnej systematickej práce s našou najmladšou generáciou. V tomto roku to bola príprava už 7. ročníka, ktorý sa konal v posledný augustový týždeň v krásnom prostredí Turčianskych Teplíc v RS Horský hotel Bartoška.

Stretnutia sa zúčastnilo 73 detí z DHZ Dubodiel, Chocholná Veľčice, Ivanovce, Motešice, Opatovce a Trenčianske Stankovce. S deťmi pracovalo vo ôsmich skupinách 29 vedúcich z už vymenovaných DHZ-tiek a zo Svinnej a Trenčianskych Teplíc. Pripravené hry a súťaže sa niesli v duchu detstva vedúcich, ktoré väčšina terajšej mladej generácie už nepozná (kačeny – motokáry, skákanie cez lano, gumu, škôlka, nitková...) Počas turistiky sme obdivovali krásu blízkych Prepadlísk a Harmaneckej jaskyne.

Program stretnutia bol obohatený o besedu s príslušníkmi obvodného Policajného zboru Turčianskych Teplíc, ktorí deťom vysvetlili podstatu svojej práce. Deti si mali možnosť prezrieť výstroj, výzbroj a technické prostriedky. Besedovali s riaditeľom Slovenskej pátracej služby Bc. Lukášom Betákom a Mgr. Ľubomírom Vavrušom, ktorí im vysvetlili, i v čom spočíva ich práca, postup riešenia vzniknutých situácií.

Veľmi nás potešila aj návšteva nášho okresného veliteľa Mgr. Jána Siváka, ktorý sa dobrým slovom prihovril našim „plameňákom“, a tak ich povzbudil do ďalších aktivít v krúžku mladých hasičov.

Po skontaktovaní sa s predsedom DHZ Horná

Štubňa a ochote členov tejto DHZ – tky spolupracovať s nami, sa podarilo uskutočniť plán taktického cvičenia na tému „Lesný požiar v blízkosti horského hotela“. Úlohou tohto cvičenia bolo, aby deti získané teoretické vedomosti z predchádzajúce-

ho dňa z besied si prakticky vyskúšali priamo v teréne likvidáciu lesného požiaru za pomoci rozvinutia hadicového systému a použitia genfovakov. Súčasťou cvičenia bolo vyhľadanie stratejnej osoby, ošetrovanie zranenia v teréne a následný transport na bezpečné miesto.

Po záverečnom vyhodnotení jednotlivých družstiev, odmenení detí za ich prácu a zvolaním, Stretnutie mladých hasičov trikrát, hurá! prišlo rozlúčenie. Spokojní, obohatení o nové zážitky sme sa všetci vybrali na cestu domov.

Chcela by som sa poďa-

kovať všetkým „chlapcom“... od polície, pátracej služby, členom DHZ Horná Štubňa, ktorí nám venovali svoj čas, aby sa program vytvorený pre deti stal nezabudnuteľný.

A čo bude ďalej? V myšliach vedúcich už teraz vznikajú nové nápady na vytvo-

renie programu k budúcemu roku. No k jeho uskutočneniu vedie ešte dlhá cesta, plná nových stretnutí, rozhodnutí, konzultácií vedúcich k vytvoreniu celistvého programu pre ďalší už 8. ročník Stretnutia mladých hasičov. No nie je to len o vytvorení programu, ale aj o hľadaní finančných prostriedkov, ktoré by pomohli pokryť nie malé náklady na úspešné zvládnutie tohto stretnutia. Podarí sa nám to?

Na začiatku mojej rozpravy o Stretnutí mladých hasičov, bola reč o systematickej práci s najmladšou generáciou hasičov – plameňákmi.

Rozumie sa tým celoročné, pravidelné stretávanie detí so svojimi vedúcimi na tréningoch. Cieľom týchto stretnutí je naučiť deti zručnostiam, vedomostiam, získavať návyky v jednotlivých oblastiach činnosti zameraných na ochranu pred požiarom (Pravidlá pre hru Plameň). Pripravenosť detí sa preveruje na súťažiach. Na začiatku roka je to halová súťaž pod názvom „Plameňácky x-boj, alebo ukáž čo dokážeš“. V tomto roku – vo februári sa konala v DHZ – Soblahov, kde náš zbor a ZŠ reprezentovali 3 družstvá. Mladší chlapci získali 3. miesto, dievčatá 2. miesto a staršie dievčatá 4. miesto. V máji sa v Opatovej uskutočnilo Územné kolo hry Plameň 2019, kde naše družstvo obsadilo 8. miesto v kategórii chlapci. V júli sme sa prvýkrát na pozvanie DHZ Ivanovce zúčastnili, 3. ročníka nočnej hasičskej súťaže mladých hasičov o pohár starostky obce Ivanovce. Naše dve družstvá obsadili 16. a 17. miesta. Pred nami je ešte Športovo – branný pretek, ktorý sa v tomto roku uskutoční v Chocholnej – Veľčiciach 5. 10. 2019. Dúfam, že i táto súťaž sa našim „plameňákom“ podarí úspešne zvládnuť.

Lýdia Lahká

Pohybová príprava detí

vybudovať vzťah k športu a zdravému životnému štýlu

všestranne rozvíjať prirodzené pohybové schopnosti a vybudovať komplexný pevný základ

predstaviť širokú škálu športov, aby si vedeli nájsť ten „svoj“

Čomu sa bude venovať?

...základy atletiky a gymnastiky, rôzne pohybové hry a iné

Prihlásiť sa môžete na stránke www.sportkemp.sk

Vodice - Chorvátsko

V dňoch 11.7- 20.7.2019 usporiadal TJ Sokol pre členov aj nečlenov Sokola 9 ročník 10- dňového pobytu do Vodíc v Chorvátsku. Tento rok bolo zúčastnených 43 rekreantov.

Po príchode do Vodíc ráno o 9.00 hod nás domáci ako každý rok privítal kávičkou, travaricou, rakiou. Po ubytovaní sme využili možnosť a išli sa hneď okúpať do mora.

Počas pobytu až do odchodu bolo pekné slnečné počasie. Okrem slnenia, kúpania v mori niekoľko rekreanti si boli pozrieť more pod hladinu v ponorke, dvaja pozrieť more z výšky na padáku ťahanom loďkou.

Každé ráno od 8. do 9.hod nám Mírka Jurčáková precvičovala Jógu, sedem Tibeťanov, pozdrav slnku a Libor Najman relaxačné cvičenia. Cvičení sa pravidelne zúčastňovalo 8-10 cvičencov.

Každý deň sme na pobreží hrali hru „KUBO“, kde medzi najlepších patrili aj dvaja najmladší hráči Adam Pevný a Michal Švorec. Tento rok sa k nám pridali manželský pár z Poľska. Pri rozlúčke povedali, že budúci rok budú v našom termíne tiež vo

Vodiciach a radi sa opäť pridajú k nám. Hrával s nami aj 13 ročný chlapec z Nemecka, ktorému sa hra veľmi zapáčila.

Pondelok 15.7 bol slávnostný. Manželský pár Dušan a Janka oslavovali 41. výročie sobáša a počas dňa mládenec Maťo požiadala Kristínku o ruku. Večer si všetci štyria oslávenci pri

ko. Tridsaťšesť záujemcov si bolo pochtuť na grilovanom mäsku, zemiakoch, kapuste a zapiť chorvátskym vínom. Ako aperitív nám vedúca na účet podniku všetkým naliala griotku alebo travaricu podľa chuti.

V stredu sa niektorí boli prejsť do vedľajšej dedinky Tribunj, kde sme po krížovej ceste vyšli ku kostolíku na

vybavil u známeho grilovane ryby s oblohou. Večere sa zúčastnilo 28 rekreantov. Počas týchto večerí vládla príjemná a veselá nálada so spevom.

Na začiatku a na konci pobytu sme spoločne s domácimi prežili príjemné večery pri hudbe a speve. Na harmonike hral Ján Zemánek a na gitare Dušan Dutko.

Každý rok nám zážitky z pobytu vkladá do básničiek Pavol Múdry. Pri ich čítaní sa vždy všetci zasmejeme a zabavíme. Jednu z týchto básni pripájam k článku.

Desať dní ubehlo veľmi rýchlo. V sobotu večer rozlúčka s domácimi, posledné fotografie, nástup do autobusu a cesta domov.

Zostáva mi poďakovať šoférovi autobusu za príjemnú a bezpečnú jazdu a všetkým, čo sa pričínili o spustenie pobytu pri mori.

Nakoľko boli otázky, či sa pôjde aj na budúci rok, odpovedám áno - objednal som termín 08.07-18.07.2020. Radi medzi nami uvítame všetkých záujemcov o pobyt pri mori. O rok „NAZDAR“. D. Dutko

hudbe zatancovali v kruhu vytvorenom rekreantami.

V utorok večer nám na objednávku v neďalekej reštaurácii ugrilovali prasiat-

kopci, odkiaľ je krásny výhľad na pár ostrovov - Kornaty.

Vo štvrtok večer nám domáci Ante na požiadanie

Majstrovstvá v 3D lukostrelbe

Jedným z vrcholov lukostreleckej sezóny boli tento rok Majstrovstvá Európy (konajú sa raz za dva roky). Uskutočnili sa 18. – 24. 8. 2019 vo Varíne za účasti viac ako 540 lukostrelcov z 13 krajín sveta. Na týchto prestížnych pretekoch štartovalo aj 6 pretekárov lukostreleckého oddielu TJ Sokol Trenčianske Stankovce, ktorí súťažili v presnosti mušky počas 3 dní na 3 rôznych náročných trasách v lesoch NP Malá Fatra.

Ema HUDECOVÁ na ME vo Varíne zúročila nielen skúsenosti nadobudnuté v domácich aj medzinárodných pretekoch, ale i v prázdninových kempoch pre mladých lukostrelcov a v silnej konkurencii si v kategórii minis – dievčatá, v divízii luku TRRB vystrie-

la striebornú medailu. Tesne ju porazila len pretekárka z Maďarska. Ema týmto výsledkom len potvrdila svoje bezkonkurenčné dominantné postavenie na Slovensku vo svojej kategórii.

Samuel Chrastina sa v jarnom období pripravoval na skúšku dospelosti, preto vynechal niekoľko prípravných pretekov, čo sa prejavilo

lo poklesom jeho výkonnosti. Napriek tomu s trochou športového šťastia v kategórii junior – muži, divízii luku TRLB obsadil 2. miesto.

Umiestnenia ostatných pretekárov LO TJ Sokol Trenčianske Stankovce: 9. miesto Vladimíra Šáleková senior – žena TRLB 13. miesto Vladimír Šálek veterán – muž TRLB

21. miesto Rastislav Kováč senior – muž BB 35. miesto Ján Kováč senior – muž TRRB

Všetkým pretekárom, obzvlášť medailistom, srdečne blahozeláme a prajeme veľa ďalších športových výsledkov!

M. Ch.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

od 20.06.2019 do 10.09.2019

- narodilo sa 12 detí
- prist'ahovalo sa 9 občanov
- odst'ahovalo sa 11 občanov
- zomreli 3 občania
- do stavu manželského vstúpilo 7 našich spoluobčanov

Zlaté sobáše

V auguste oslávili spoločné jubileum – 50 rokov manželského života – dva manželské páry našich spoluobčanov: dňa 1. augusta manželka Ing. Jozef a Mgr. Jana Malecovi z časti obce Veľké Stankovce a 28. augusta manželka Jozef a Emília Letkovi z časti obce Rozvadze. Pri tejto príležitosti sme im zaželeli do ďalších spoločných rokov života predovšetkým zdravie, pokoj, rodinnú pohodu, radosť zo svojich najbližších a ešte veľa elánu do života.

Malecovi

Letkovi

Štatistika k 10.09.2019

Spolu 3.375 občanov:

- z toho muži 1.675

- z toho ženy 1.700

D. Z.

Zemiakové muffiny s kuracím mäsom

2. miesto v súťaži o najlepšie muffiny – Obecný deň 2019

Suroviny:

- 8 stredne veľkých zemiakov
- 2 väčšie kuracie prsia
- tenké plátky slaniny
- 1/2 šálky vody
- 150 g strúhaného syra
- malý pohár majonézy
- 3 strúčiky cesnaku
- zelená cibuľka alebo pažitka

Postup: Kuracie mäso umyjeme, očistíme a pokrájame na malé kocky. Na panvici necháme zovrieť vodu, pridáme majonézu a zmiešame s vodou. Následne pridáme kuracie kúsky, pretlačený cesnak, soľ a korenie. Prikryjeme a dusíme cca 15-20 min.

Očistené a umyté zemiaky nastrúhame na väčšom strúhadle, trochu osolíme a okoreníme, prebytočnú vodu odstránime. Plech na muffiny (otvory) si vystelieme plátkami slaniny a na dno každého navrstvime strúhané zemiaky.

8 dôvodov prečo je dobré čítať knihy

Nedávno som na sviatok dostala od mojej kolegyne a veľmi dobrej kamarátky diár s nápisom „Som knižožrút a nehanbím sa za to!“ Myslím, že ma ten nápis celkom vystihuje, naozaj som „knižožrút“ a naozaj sa za to nehanbím. Lásku ku knihám sa snažím vštepiť nielen mojej dcére, ale aj mojim malým čitateľom, ktorí prichádzajú do knižnice, či už s pani učiteľkami zo škôlky, zo školy alebo so svojimi rodičmi. Veľmi ma poteší každý nový čitateľ, hlavne ten mladý. No a aké sú tie dôvody, ktoré aj mňa presvedčili, že „knižožrútom“ sa byť oplatí?

1. Budete mať bystrejšiu myseľ - pravidelné čítanie počas života vám môže pomôcť udržať myseľ v dobrej kondícii, keď budete starší.

2. Budete viac kreatívni - toto je jeden z najlepších dôvodov prečo čítať knihy. Kreatívni ľudia majú veľkú zásobárňu prvkov, ktoré vedú kombinovať.

3. Poznanie je moc - všetko čo si prečítate, je pre vašu myseľ tým, čo jedlo pre vaše telo. Ak pravidelne získavate nové informácie a fakty, vaša myseľ si ich vie uložiť a využiť v rôznych situáciách.

4. Rozšírite si slovnú zásobu - širšia slovná zásoba vám umožní získať viacero pohľadov na jednu vec a práve táto schopnosť je kľúčová pre vašu kreativitu.

5. Porazíte stres - predstavte si, že čítanie kníh znižuje stres až o 68% dokonca lepšie ako počúvanie hudby, šálka kávy či čaju, alebo prechádzka. Presne toto zistila štúdia Davida Lewisa z University of Sussex. Nie je to zaujímavé zistenie?

6. Silnejšie analytické a kritické myslenie - čítanie je viac ako len prečítať napísané. Nedá sa čítať bez uvažovania, je to proces myslenia a účelom je vytvárať zmysel.

7. Zlepšené sústredenie - prečítanie knihy si vyžaduje, aby ste sa sústredili a odpútali sa od iných vecí. Je to náročné, ale čím viac sa sústredíte na jednu vec, tým skôr a lepšie ju urobíte. Ak vaša myseľ rýchlo skáče z jednej veci na druhú, nikdy nič poriadne neurobí.

8. Budete lepšie písať a tiež sa naučíte gramatiku - myslím, že lepšia príručka pravopisu ako dobrá kniha ani nemôže byť.

Na záver vám ponúknem ešte malú návadu - výber z kníh, ktoré pribudli do knižničného fondu.

Knihy pre mládež: Za trest 13 ročná, P.S. Stále ťa milujem, Dievča z titulky, After-bozk, Bez teba to nie je ono, Otekovia.

Knihy pre dospelých: Dominik Dán - Pochovaní zaživa, T. Keleová Vasilková - Rodinné klbko, Červenák - Les prízrakov, J. L. Horst - Zadná izba, M.E. Hajduková - ZlatovláSSka a Dorianova kliatba, J. Pronská - Dve mince nádeje, M. Atwoodová - Príbeh služobníčky, A. Mornštajnová - Tiché roky, J. Featherová - trilógia Ideálny starý mládenec, Ideálna nevesta, Ideálny pár, A. Seierstad - Knihupec z Kábulu, S. Mawer - Sklenená izba a mnohé ďalšie.

Silvia Justusová

Následne navrstvime kuraciu zmes a vložíme do vyhriatej rúry, pečieme pri teplote 190°C 20 - 25 min. Po uplynutí času muffiny vyberieme, posypeme postrúhaným syrom a zelenou cibuľkou. Vložíme späť do rúry, kde pečieme ešte 5-10 min, kým sa syr nerozpustí.

Dobrá chuť želá Ema Kulačíková